

«Затверджено»
Вченою радою
Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії
(Протокол №8 від 28 серпня 2025 р.)

Введено в дію наказом в.о.
ректора академії

Інна ШОРОБУРА

28 серпня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КУРСОВУ РОБОТУ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про курсову роботу (далі – Положення) розроблено на підставі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України та інших документів, що регламентують організацію освітнього процесу в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії (далі – Академії).

1.2. Курсова робота – це індивідуальне завдання, виконане здобувачем вищої освіти самостійно з елементами дослідження під керівництвом викладача, згідно із завданням, на основі набутих фахових компетентностей.

1.3. Написання та захист курсової роботи є важливим підготовчим етапом для реалізації наступного, складнішого завдання – виконання бакалаврських і магістерських робіт.

1.4. Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих здобувачами за час навчання, та їх застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Метою написання курсової роботи є узагальнення й закріплення здобувачами вищої освіти компетентностей, визначених освітньою програмою, набуття навиків пошуку та аналізу навчальної та наукової літератури, здійснення обґрунтованих висновків, презентування результатів своєї дослідницької роботи тощо.

1.5. Тематика курсових робіт повинна відповідати актуальним проблемам спеціальності і бути пов'язаною з вирішенням практичних професійних завдань. Тематика курсових робіт щорічно корегується з урахуванням набутого на кафедрах досвіду, побажань керівників курсових робіт, здобувачів вищої освіти та роботодавців та затверджується на засіданні кафедри до початку навчального року.

1.6. Облік курсових робіт завідувач кафедри у відповідному журналі.

1.7. На основі цього Положення кафедри розробляють методичні рекомендації до написання курсових робіт з урахуванням особливостей спеціальності, навчальних дисциплін, навчального семестру тощо.

2. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО

2.1. Керівництво курсовими роботами здійснюється кваліфікованими викладачами кафедри. Науковий керівник призначається рішенням кафедри.

2.2. Обов'язки наукового керівника:

2.2.1. Розробляти та подавати кафедрі для затвердження тематику курсових робіт.

2.2.2. Надавати консультації здобувачу вищої освіти щодо виконання курсової роботи.

2.2.3. Контролювати хід виконання роботи відповідно до встановленого плану.

2.3. Науковий керівник має право не допустити здобувача вищої освіти до захисту курсової роботи в разі порушення календарного плану виконання роботи.

3. ГРАФІК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Здобувачу вищої освіти надається право вибору теми курсової роботи з переліку або можливість запропонувати свою тему з обґрунтуванням необхідності її розробки та узгодження з керівником.

3.2. Закріплення тем курсових робіт та призначення наукових керівників здійснюються у термін, визначений графіком освітнього процесу.

3.3. Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;
- складання плану виконання курсової роботи;
- підбір (пошук) і аналіз літературних джерел за темою дослідження;
- формування змісту роботи за планом, написання основних розділів курсової роботи, оформлення висновків;
- подання роботи науковому керівнику;
- перевірка курсової роботи на унікальність тексту відповідною програмою;
- захист курсової роботи.

3.4. Протягом місяця від дати отримання теми здобувач вищої освіти повинен подати науковому керівнику розгорнутий план курсової роботи, а також огляд опрацьованої літератури.

3.5. Написання основних розділів курсової роботи здійснюється здобувачем вищої освіти шляхом побудови власної траєкторії навчання (наукового дослідження) з можливістю поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти.

3.6. У встановлені кафедрою терміни (не пізніше, ніж за місяць до кінцевого терміну подання роботи на кафедру) здобувач повинен пройти проміжну атестацію з виконання курсової роботи.

3.7. Завершена курсова робота подається на кафедру не пізніше, ніж за три дні до захисту. У випадку порушення термінів і порядку подання курсової роботи здобувач не допускається до захисту.

3.8. Курсові роботи зберігаються на кафедрах, які відповідають за підготовку здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми впродовж терміну, зазначеного у номенклатурі справ.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ І СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно-структурованим дослідженням та містити:

- ~ титульний аркуш;
- ~ зміст;
- ~ перелік умовних позначень, символів і скорочень (за необхідності);
- ~ вступ;
- ~ основну частину (розділи, підрозділи);
- ~ висновки;
- ~ список використаних джерел;
- ~ додатки (за необхідністю);
- ~ довідку (електронний звіт із системи плагіат).

4.2. Зміст містить пронумеровані назви розділів і підрозділів курсової роботи із зазначенням номерів сторінок.

4.3. Вступ охоплює обґрунтування теми курсової роботи та її актуальність, мету і завдання дослідно-пошукової роботи, визначення її об'єкта і предмета, методів збору і обробки інформації та стислий аналіз одержаних результатів.

4.4. Основна частина роботи складається з розділів, що повністю розкривають тему.

4.5. Висновок відображає узагальнені результати курсової роботи відповідно до поставлених завдань.

4.6. Бібліографічне оформлення літератури повинно відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 [Чинний від 2016-07-01].

4.7. У додатках подаються матеріали, що мають ілюстративно-довідкове значення і є доцільними для повнішого висвітлення теми, наприклад, копії документів, витяги із звітних матеріалів, окремі положення інструкцій і правил, статистичні дані, рисунки, схеми тощо.

4.8. Загальний обсяг курсової роботи визначається з урахуванням специфіки галузі і становить, як правило, 25-30 сторінок без урахування додатків та списку використаних джерел та літератури.

5. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Захист курсової роботи проходить у присутності комісії, у складі не менше 2-х викладачів кафедри, у тому числі наукового керівника.

5.2. Дата захисту передбачається графіком підсумкового семестрового контролю.

5.3. Захист курсової роботи передбачає короткий виступ здобувача, його відповіді на запитання членів комісії. У виступі відображаються актуальність теми, завдання курсової роботи та основні результати проведеного дослідження.

5.4. Після проведення захисту курсової роботи комісія ухвалює рішення щодо підсумкової сумарної оцінки за курсову роботу з урахуванням орієнтовних критеріїв, представлених в п. 6., у тому числі конкретизованих додаткових показників (участь у конференціях, публікація результатів пошукової роботи тощо). Курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою.

5.5. Результати захисту оголошуються в той же день і заносяться у заліково-екзаменаційну відомість та індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

5.6. У разі отримання підсумкової сумарної оцінки менше 60 балів за 100-бальною шкалою ЄКТС («незадовільно» за національною 5-бальною шкалою) або у випадку, якщо курсова робота не була допущена до захисту, у заліково-екзаменаційній відомості робиться відповідний запис про академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється шляхом повторного виконання курсової роботи за новою темою або виправлення недоліків у підготовленій курсовій. Здобувач вищої освіти може бути допущений до повторного захисту курсової роботи у встановлений в академії термін ліквідації академічної заборгованості. В інших випадках (хвороба, відрядження тощо) здобувач має право на продовження термінів захисту курсової роботи.

6. ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. У підсумковій оцінці за курсову роботу враховуються такі критерії:

6.1.1. Якість обґрунтування теми (опрацювання наукової проблеми, її зв'язок з практикою, сучасними інноваційними процесами в галузі).

6.1.2. Науково-теоретичний рівень змісту: творчий підхід до аналізу явищ і процесів, уміння самостійно працювати з інформаційними джерелами, аналізувати концепції й використовувати теоретичні положення стосовно теми дослідження, узагальнювати окремі факти і процеси, робити висновки.

6.1.3. Науково-прикладний (практичний) рівень змісту: уміння виокремлювати практичні елементи наукової проблеми й формулювати припущення, які можна перевірити експериментально; уміння здійснювати обробку одержаних результатів; наявність і практична цінність додатків; практичне застосування результатів роботи.

6.1.4. Використання методів дослідження, їх різноманітність та логіка застосування.

6.1.5. Правильність оформлення курсової роботи (у тому числі посилань на джерела й оформлення їх списку).

6.1.6. Своєчасність подачі курсової роботи на кафедру.

6.1.7. Захист курсової роботи.

6.2. Оцінки за якість виконання курсової роботи та результати її захисту відображаються в сумарній підсумковій оцінці (таблиця 1).

Таблиця 1

Рекомендований розподіл балів за курсову роботу

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Якість обґрунтування теми	5
2.	Науково-теоретичний рівень змісту	20
3.	Науково-прикладний рівень змісту (упровадження, застосування, додатки)	20
4.	Використання методів дослідження	10
5.	Планомірність і систематичність роботи (проміжна атестація)	10
6.	Оформлення курсової роботи	5
7.	Захист курсової роботи	30
	Усього:	100

Кафедри можуть встановлювати інший, ніж запропонований у таблиці 1, розподіл балів, який зазначається в методичних рекомендаціях до написання курсових робіт. При цьому рекомендується враховувати специфіку і характер освітнього компонента, з якого виконується курсова робота тощо.

7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

7.1. У процесі підготовки курсової роботи особлива увага звертається на порушення здобувачами вищої освіти правил академічної доброчесності. До таких порушень відносяться насамперед плагіат, фальсифікація даних і некоректне цитування.

7.2. Плагіат передбачає наявність прямих запозичень без відповідних посилань з друкованих та електронних джерел, захищених раніше курсових та кваліфікаційних робіт, кандидатських і докторських дисертацій.

7.3. Фальсифікація передбачає підробку або зміну вихідних даних з метою доведення правильності висновку, а також умисне використання неправдивих даних як основу для аналізу.

7.4. Некоректним вважається цитування, яке має посилання на джерело, яке такої інформації не містить.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення затверджується вченою радою Академії і вводиться в дію наказом ректора.

Зміни та/або доповнення до цього Положення вносять у порядку, встановленому для його прийняття, та вводяться в дію наказом ректора А

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради

Інна ШОРОБУРА

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ПОЛІЩУК

Проректор з наукової роботи

Олександр ГАЛУС

Проректор з міжнародної діяльності

Марія ВОРНИК

Проректор з економічних питань

Олена БІНИЦЬКА

Декан факультету початкової освіти та філології

Ірина ДАРМАНСЬКА

Декан факультету дошкільної освіти та психології

Леоніда ПІСОЦЬКА

Декан гуманітарного факультету

Галина БУЧКІВСЬКА

Начальник навчально-методичного відділу

Олена СЕВАСТ'ЯНОВА

Начальник навчального відділу

Марина САВЧЕНКО

Начальник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти

Тетяна ШВЕЦЬ

Завідувач виробничою практикою

Аліна КИКИЛИК

Голова профкому

Лариса ЗДАНЕВИЧ

Голова студентської ради

Лілія ВОЗНЮК

Начальник відділу кадрів

Валентина
БАРАНОВСЬКА

Юрисконсульт

Дмитро АНРЄЄВ